
**EVANKELIUMI
KÖYHILLE JA
PUUTTEENALAISILLE**

KIRJOITTANUT

A. H—I

HELSINKI 1906
TVÖVÄEN SANOMALEHTI O.-Y.

HELSINKI,
Työväen kirjapaino 1906.

Lukija!

Sinä olet luonnollisesti nähnyt, kuinka enimmäkseen ihmisistä saavat tehdä työtä ja raataa kaiken ikänsä yhtämittaa, saamatta nauttia juuri muita vapaa-aikoja kuin minkä välttämättömät lepoajat kunakin vuorokautena ja pyhäpäivät sallivat. Jos joku työntekijän asemassa oleva henkilö alkaisi riidellä tätä asiain menoa vastaan, pitäen vapaa-aikoja enemmän, niin luulenpa, että hänelle vatsa alkaisi lukea sellaista komentoa, että hänen olisi ennen pitkää sitä aivan napise-matta toteltava. Mutta samoin kuin joka päivä nähdään, että löytyy henkilöitä, jotka ovat pakotetut kaiken ikänsä ja voimansa uhramaan työlle, nähdään myöskin joka aika henkilöitä, joiden sen sijaan ei ole pakko uhrata voimiaan ja kykyään työntekoon, vaan ovat he, toiset enemmässä, toiset vähemmässä määrässä siitä vapautetut.

Luuletkohan, lukija, tämän järjestelmän olevan paikallaan! Pidätkö oikeana, että sinun täytyy välttämättömästi työskennellä 15, ehkäpä välistä 20 tuntiakin vuorokaudessa, samalla toisten ollessa tekemättä tuntiakaan hyödyllistä työtä tai tehdessä ehkä kymmenennen osan siitä? Jos olet renki, muonamies, torppari tai joku muu työntekijä, niin saat kyllä jo aamusta varhain

tuntea luissasi, miltä työ maistuu. Mutta isäntäsi tai työnantajasi voi samalla aikaa kenties nauttia kaikkia elämän mukavuuksia. Ja tätä jatkuu päivästä, kuukaudesta ja vuodesta toiseen, eikä sinun asemasi koskaan tule sen paremmaksi. Sinä saat työskennellä myöskin noiden toisten puolesta. Sinun kannettavanasi on raskas työtaakka sentähden, että löytyy ihmisiä, jotka kulluttavat aikansa tyhjäntoimittamisella silloin, kun sinä työskentelet myöskin heidän puolestaan.

Palkaksesi siitä, että työskentelet myöskin toisten puolesta, et saa edes kiitosta. Päinvastoin saat usein kuulla annettavan itsestäsi arvosteluja, jotka ovat kaikkea muuta mutta eivät kiittäviä. Kunnottomuuttasi kuulet kyllä monenkin moittivan. Ja sinä et saa edes sitä mikä sinulle olisi oikeudella kuuluva. Huolimatta ponnistuksistasi ja voimaisi kulutuksesta, työskennellessäsi myöskin joutilaiden puolesta, et saa palkaksesi, itsesi ja perheesi elättämiseksi sellaistaakaan toimeentuloa kuin saavat ne, joiden puolesta myöskin saat hartioillasi päivän helteen kantaa. Joutilaisuudessa elävä voi täyttää vatsansa mitä maukkaimmilla ravintoaineilla. Sinä saat kaikkein parhaimmassakin tapauksessa perheinesi tyytyä monta kertaa huonompaan vatsantäytteen.

Totta on, että välistä työntekijäkin saa herkutella sianlihan ja voin ääressä, ja voipa torpparinvaimoakin kohdata joskus se onni, että saa jouluksi paistaa nisuleipää, mutta vielä enemmän totta on, että monessa työläisperheessä saadaan ruveta nukkumaan tyhjällä vatsalla tai ainoastaan osittaisella ravinnolla. Mutta tuskin koskaan

rusthollarin tarvitsee käydä maata täyttämättä vatsaansa mitä parhaimmilla ravintoaineilla hyvin varustetun pöydän ääressä. Tai jos sellaista tapahtuu, niin tapahtuu se kokonaan toisista syistä. — Tätä kaikkea täytyy kokea ja kärsiä siitä syystä, että se muka on välttämättömyys. Mutta todellisuudessa on asia niin, että *puutetta saa työntekijä kärsiä sentähden, että toiset nauttivat hänen työnsä tuloksista parhaan osan*. Minä luulen, että jokaisen omatunto sanoo tässä olevan jotakin muutettavaa.

Meidän yhteiskuntaamme kehutaan mallikelpoiseksi sillä perusteella, että se muka antaa jokaiselle ihmiselle vapauden kohota kyvyllään ja neuvokkaisuudellaan vaikka miten arvokkaaseen ja onnelliseen asemaan. »Kukin on, oman onnensa seppä», on muotiin tullut lauselmä. Kyllähän tuo kaikki on kaunista ja ensi katsannolla paneekin tuota uskomaan. Mutta tarkemmin asiaa harkitessa löytyykin sieltä paha »mutta». Apuneuvot »oman onnensa sepäksi» tulemiseen löytyvätkin ainoastaan yhdellä osalla ihmisiä. Ja ne ovat juuri varakkaat luokat, ne, joiden toimeentulosta työväki saa etusijassa pitää huolen. Jos pajaa, alasinta, ahjoa ja vasaroita puuttuu, niin on vaikea tulla sepäksi. Kivillä on mahdoton ruveta takomaan ja auringon lämpö ei kykene rautaa kuumentamaan. Samassa asemassa on työväki nyt. Turhaa on siis puhua, että kaikilla on mahdollisuus kohota johtaville sijoille. Ne pysyvät kun pysyvätkin varakkaiden yksinoikeutena niin kauan kun yksinomaan heidän käsissään on apuneuvot, joiden avulla »onnen sepäksi» päästään.

Opin ja tietojen tärkeyden ihmisen elämässä käsittää jokainen. Onneksi olemme toki jo päässeet ajasta, jolloin opin saamiseen oli mahdollisuus ainoastaan muutamilla harvoilla. Nyt toki on mahdollisuutta opin saamiseen — jos vaan on varoja siihen. Tässäkin on samanlaatuinen asia kuin edellä kerrottukin. Yhteiskunta antaa nimellisen vapauden kaikille mitä suurimpien tietomäärien hankkimiseen, mutta tähän sanoo köyhälle kolkko todellisuus vastaan: »Äläpäs otakaan!» Tämä siitä yksinkertaisesta syystä, että köyhällä ei ole varoja, millä hankkisi itselleen mahdollisuutta tietojen saantiin. »Valhetta», kuulemme tähän jonkun sanovan ja selittävän, kuinka moni köyhä muka on kohonnut korkeilekin sijoille yhteiskunnassa. Ja niinpä ollaan meillä ensi kädessä valmiita osottamaan Lönnrotiin, joka köyhästä kodista lähteneenä kohosi mitä korkeimpaan arvoon. Ja tällä esimerkillä on muka sitten todistettu, että opin tie on kaikille samalla tavalla auki. Mutta tuon todisteen hataruuden luulen lukijan huomaavan ilman pitempiä puheita. Eihän lukijan tarvitse muuta kuin osottaa jotakin Matti Miettistä, joka ei ole olosuhteiden pakosta päivääkään saanut käydä koulua, ja edellistä todistustapaa käyttäen voi silloin yhtä hyvällä syyllä väittää, että meillä *ei ole* mahdollisuutta kaikkien päästä opista osalliseksi. Ja luulenpa, että tuollaisia Matti Miettisiä, joilla ei ole ollut köyhyytensä vuoksi mahdollisuutta opin saantiin, on tuhansia kertoja enemmän kuin Lönnroteja. Poikkeuksethan eivät sääntöä tee, niihin kun voi sattumus hyvin paljon vaikuttaa.

Asian muuttamiseen tarvitaan voimia, tarvitaan innokasta ja uhrautuvaa mieltä. Oikeus ei saa nukkua, vaan on olot saatava muuttumaan paremmiksi.

Lukija! Sinä näet, että toimeettomat syövät sinun ansaitsemaasi ja sittenkin moittii sinua. Sinä näet hänen pukeutuvan hyviin ja puhtaihin vaatteisiin itsesi käydessä likaisissa repaleissa, ajavan silloin kun sinä olet pakotettu kävelemään. Ja kaikesta tuosta saat sinä kantaa kovimman kuorman.

»Mitäpä minä voinen vaikuttaa asiain muuttamiseksi», ehkä sanot. Sinä olet muka mielestäsi vähäarvoinen, saattamatta mitään tehdä. Mutta tämä on suuri erehdys. Jokainen voi vaikuttaa, jos vaan on halua. Löytyy keinoja, joilla vähäväkisinkin voi tehdä ihmeitä. Nämä keinot ovat *yhteenliittyminen* ja *yksimielisyys*.

Kaikkien puutetta kärsiväin on liityttävä yhteen. Löytyy jo työväenyhdistyksiä, jotka ajavat köyhien ja sorrionalaisten asiaa. Näihin on liityttävä jäseniksi ja missä ei tuollaisia yhdistyksiä löydy, on niitä perustettava. Kaikki, jotka katsovat nykyisten yhteiskunnallisten epäkohtain tarvitsevan korjausta ja jotka haluavat työskennellä parempien olojen aikaansaamiseksi, ovat tervetulleita niihin. Jokainen, joka pitää epäoikeutettuna sitä, että toiset henkilöt saavat työtä tekemättäkin nauttia kaikenmoisia mukavuuksia ja elää mitä huolettomammin, toisten samalla aikaa tehdessä mitä kovinta työtä ja kärsiessä puutteita, löytävät täällä työalan työskentelyssä näiden epäkohtien poistamiseksi.

Uteliaisuudella kysyttänee nyt: »Miten on mahdollista järjestää asiat sille kannalle, että kaikki saisivat samallaiset oikeudet ja että kaikilla olisi myöskin samallaiset velvollisuudet?»

Jokainen tietää löytyvän nykyään ihmisiä, jotka usein saavat olla vailla välttämättömiäkin ruokatarpeita. Mutta samoin tiedetään myöskin, että monen viljamakasiineissa mätänevät viljat käyttämättöminä samaan aikaan kuin toiset kärsivät nälkää. Eikö tässä ole jotain, joka ei ole aivan paikallaan? Samoin saavat useat käydä repaleissa, vaikka valmistettua vaatetavaraa on paljonkin varastoissa makaamassa ja pilaantumassa, kun ostokykyistä yleisöä ei ole ilmestynyt niitä lunastamaan. Samallaisia esimerkkejä voisi paljonkin luetella. Köyhälistön ajama työväenliike juuri tahtoo poistaa tuon vääryyden. Kun kerran löytyy elintarpeita ja vaatteita käyttämättöminä, niin on ihmeteltävää, että toisten annetaan kärsiä elintarpeiden ja ruumiinverhojen puutetta. Eikö se olisi luonnollisempaa, että voitaisiin nämä käyttämättömät tavarat antaa tarvitsijain käytettäväksi? Ainakin tulisi työskennellä siihen suuntaan, että tällaiset vastakkaisuudet saataisiin poistetuiksi. Samalla tulisi olla jokaisella velvollisuus työskennellä yhteiseksi hyväksi voimiensa mukaan, joten tulisi pidetyksi huolta siitä, että ihmisille tulee myöskin vastaisuudessa riittämään elintarpeita. Niin on myöskin tasotettava kaikki etuoikeudet yhtä tasaisesti kaikille. Joilla on etuoikeuksia liikaa, otettakoon heiltä ne pois ja tasotettakoon toisten kesken. Siten saadaan nykyään räikeät erotukset ihmisten keskeltä poistetuiksi.

Kuten etuoikeudet, samoin myöskin velvollisuudet voitaisiin saada jotakuinkin tasaisesti järjestetyiksi. Nykyään täytyy toisten työkennellä pitkiä työpäiviä sen vuoksi, että toiset ovat kokonaan työtä tekemättä tai tekevät tarpeetonta työtä. Kun kaikki saataisiin velvoitetuiksi työntekoon, niin saataisiin työpäivä hyvinkin paljon lyhyemmäksi nykyistä. Työväenpuolueen lähimpänä määränä on kahdeksantuntinen työpäivä. Mutta todellisuudessa voi se tulla sitäkin lyhyemmäksi. Nykyään iso osa työväestäkin toimii hyödyttömän työn palveluksessa. Sellaisia ovat m. m. väkijuomatehtaissa ja -liikkeissä palvelevat, turhien koristetavarain valmistajat y. m. Jos nämä otettaisiin hyödyllisen työn palvelukseen, niin lyhenisi työpäivä tuntuvasti. Niinikään olisi melkoinen apu työpäivän lyhentämiselle, jos kaikki ne, jotka nyt joutilaisuudessa elävät ja nauttivat työväen työn tuloksista, velvoitettaisiin työntekoon. Koneet merkitsevät nyt jo paljon ihmiskunnalle. Niiden avullahan saadaan ihmeteltävän suuri helpotus työskentelyssä ja säästetään paljon ihmisellistä työvoimaa. Mutta sellaisessa yhteiskunnassa, jollaisen toteuttamiseksi työväenpuolue työskentelee, tulisi niillä olemaan paljon suurempi merkitys kuin nykyisin. Nyt nimittäin eivät keksinnöt voi hyödyttää yhteiskuntaa niin paljon kuin olisi mahdollista, sillä keksinnöt ja niiden ostaminen yhteiskunnan palvelukseen maksavat suuret summat ja tämä estää niitä pääsemästä yleisemmin käytäntöön. Mutta kun keksintöjen käytäntöön otto ei olisi, niinkuin

muukin, niin läheisesti tehty riippuvaksi kuolleesta mammonasta, vaan olisi ne todella tehdyt yhteiskunnan hyödyttämiseksi, jossa keksijä ja niiden valmistaja näkisi parhaan palkintonsa ja kun heidän toimeentulonsa olisi yhteiskunnan puolelta turvattu, tarvitsematta heidän ryhtyä vaikeuttamaan koneiden käytäntöön pääsyä suurien palkkioiden kantamisen vuoksi, niin silloin voisivat ne todellakin tulla ihmiskunnalle monenkertaiseksi siunaukseksi. Nyt ne pysyvät kun pysyvätkin ainoastaan rikkaiden omaisuutena ja hyödyttävät niitä. Täten ovat koneet tulleet välistä tekemään työväelle päinvastaista, kuin niiden tarkoitus olisi. Sen sijaan, että ne olisivat helpottaneet työväen elinehtojen kovuutta, ovat ne usein niitä koventaneet. Kun koneet ovat tulleet jossakin käytäntöön, niin ovat ne luonnollisesti vähentäneet ihmisellisen työvoiman tarvetta. Mutta jos olisi menetelty johdonmukaisesti, olisi työväen työpäivän täytynyt lyhentyä. Niin ei ole kumminkaan käynyt. Työpäivä on pidetty entisellään, mutta sen sijaan tekijäin lukua on vähennetty, koska kone tekee heidän työnsä ja työ tulee helpommaksi. Näin ovat nykyisen järjestelmän aikana koneet tehneet vaan työväkeä leivättömäksi, ja tästä on ollut seurauksena, että työläisjoukot ovat välistä puhenneet vihanpurkauksiin koneita vastaan ja alkaneet niitä katsoa vihollisikseen, vaikka näiden todellisuudessa tulisikin olla heidän auttajiaan.

Uudessa yhteiskunnassa voitaisiin kaikki ihmisellisen neron tuotteet ottaa yhteiskunnan palvelukseen vapaasti. Koneita tehtäisiin tarpeen

mukaan ja niiden avulla monikin työ tulisi kokonaan toisellaiseksi. Työ ei olisi niin raskasta, sillä koneet tekisivät raskaimmat työt. Täten voitaisiin työpäivä lyhentää monta vertaa lyhyemmäksi nykyistä. Melkeinpä voi uskaltaa sanoa, että jos nytkin otettaisiin kaikki keksityt koneet työhön ja samoin velvoitettaisiin nykyisin joutilaat ja hyödytöntä työtä tekevät hyödylliseen työhön, niin voisi työpäivän lyhentää miltei viiteen tuntiin. Eikö silloin yhteiskunta todellakin olisi ottanut suuren askeleen? Eikö sellaisissa oloissa ihminen tuntisi itseään monta vertaa vapaammaksi aineellisuuden kahleista kuin nykyään? Ihmiset saisivat aikaa enemmän itsensä kehitykseen. Oppi ja sivistys ei olisi yksien etuoikeutena ja ainoastaan rahalla ostettavissa, kuten nykyään. Kaikille tehtäisiin mahdolliseksi tietojen hankkiminen. Jokainen pääsisi tiedonlähteistä nauttimaan. Kouluopetus olisi samalla tavalla vapaata kaikille ja jokainen saisi kehittää itseään taipumustensa mukaan. Kaikilla olisi vaan yksi päämäärä, nimittäin hyödyttää yhteiskuntaa ja kanssaihmissiään. Jokainen tekisi sitä omalla alallaan, johon kullakin on taipumus. Yksi tekisi työtä yhdellä alalla, toinen toisella, kolmas työskentelisi tieteen alalla, neljäs taiteen palveluksessa j. n. e. Ja kaikki olisivat silloin tyytyväisiä, kun saisivat työskennellä mieluisellaan alalla. Työstä vapaat ajat käytettäisiin lepoon, hengenlahjojen kehitykseen, taidenautintoihin ja muihin jalostaviin huveihin. Elämä olisi silloin sopusuhtaista. Kaikilla yhteiskunnan jäsenillä olisi yleisiin asioihin samallinen vaikutus-

valta, sillä *äänioikeudellisia sulkuja ei olisi*, kuten nykyään, joilla kielletään vähävaraisilta vaikutus yhteiskunnallisten asiain kulkuun. Äänioikeus, yleinen ja yhtäläinen, olisi nimittäin kaikilla, sukupuoleen katsomatta, joten *kansan tahto* todellakin voisi tulla toteutetuksi.

Tuotantovälikappaleet kuten maat, tehtaot y. m. olisivat yhteiskunnan, se on kaikkien ihmisten yhteistä omaisuutta. Yksityinen omistusoikeus niihin jäisi muistojen joukkoon. Ja valtio silloin pitäisi huolen myöskin alaisistaan samalla kun kaikki olisivat velvolliset samalla tavalla työskentelemään sen hyväksi. Vaivaistalot olisivat tarpeettomia ja samapa olisi laita vankilainkin. Köyhiä, siinä merkityksessä kuin nykyään, ei olisi ja rikokset ainakin paljon vähenisivät jos eivät kokonaan loppuisi, kun ihmiset kehittyisivät enemmän *ihmisiksi* ja rikokseen kiihottamassa ei olisi yksityinen omistusoikeus, väkijoumat y. m.

*

Lukija kysyne nyt: »Miten tuollaiset olot saataisiin ja miten ne olisivat mahdolliset?» Ne ovat mahdolliset, *jos vaan koko kansa niitä tahtoo*. Jos kaikki ryhtyisivät työskentelemään samaan suuntaan, niin täytyisi niiden tietysti pakostakin muodostua sellaisiksi. Kun kaikki ihmiset vaan ymmärtäisivät tuon uuden yhteiskuntamuodon edut ja nykyisen puutteet, niin varmasti he liittyisivät muutosta kannattaviin. Mutta sitä eivät vielä ihmiset ymmärrä, ja siksi on ryhdyttävä asiaa selittämään ja juurrut-

tamaan yleisöön. Työväelle tämä tehtävä etukädessä kuuluu, sillä heidän asemassaan on juuri enimmin korjaamista, ja siksi on jokaisen työläismiehen ja -naisen liityttävä yhteen. Kukaan ei saisi jäädä pois, pieninkin tässä työssä tarvitaan mukana.

Työväenpuolue tätä muutosta jouduttaa. Siksi onkin *jokaisen työläisen* sekä kaikkien muidenkin, jotka parannuksia harrastavat, kannatettava tätä puoluetta. On liityttävä työväenyhdistyksiin tai jos sellaista ei ole, on niitä perustettava ja niin käytävä parannustyöhön käsiksi. Siten voimme toivoa olojen paranevan. Köyhälistölle ja jälkeläisillemme voi tämän työn tuloksena koittaa ihanampi ja valoisampi aika. Siihen luottaen on toimittava.

TYÖVÄEN

KIRJALLISUUTTA

SAATAVANA

TYÖMIEHEN KONTTORISTA

HELSINKI ♦ SIRKUSK. 1 ♦ TEL. 19 37

Alkukielellä paljon huomiota herättänyt kirjanen

Alas Sosialidemokratit!

Mukaelma saksankielestä. Hinta 25 p:ää.

=

Suomen Suuriruhtinaanmaan

Valtiopäiväjärjestys

ja

Vaalilaki.

Hinta 30 p:ää.

=

Asiamiehille ja jälleenmyyjille 20 pros.
alennus vähintään 10 kpl. ostettaessa.